Пролетары ўсіх краёў, злучайцеся!

Газэта рабоча-сялянскай моладзі Беларусі

Чырвоная Зьмена

Орган Цэнтральнага і Менскага Комітэтаў Ленінскага Комуністычнага Саюзу Моладзі Беларусі

№ 111 (493) Аўторак, 4 кастрычніка 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню у аўторак, чацьвер і суботу | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню. Сакратар ад 10—12 і ад 2—3 гадз. Тэл. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена“: Менск, Комсам. 25.

Працягваем усебеларускі мітынг!

Прыклад, які павінны ведаць усе.

(Прапанова прадстаўніка рэдакцыі газэты „Чырв. Зьмена“

Прамоўцы, якія выказваліся на мітынгу, адзначалі, што ў шмат якіх прадпрыемствах і ў вёсках аднэй моладзі цяжка будзе працаваць, што патрэбна дапамога дарослых.

Вопыт некаторых ячэек, якія ўжо правялі «суботнік», гаворыць за тое, што пры належнай падрыхтоўцы магчыма забясьпечыць удзел дарослых працоўных.

Яскравы прыклад паказала комсамольская ячэйка Наркамгандлю, якая, яднаючы каля 40 чалавек, змагла ў «суботнік» уцягнуць удвое больш дарослых рабочых і служачых.

Мы зварачваем увагу ўсіх слухачоў мітынгу, што гэтакіх вынікаў ячэйка дабілася, **ня дзякуючы паперным пастановам і агульным разважаньням**.

Ячэйка дабілася ўцягненьня вялікага ліку беспартыйных рабочых і служачых дзякуючы індувідуальным, асабістым гутаркам з імі.

Ячэйцы ўдалося стварыць навокал „суботніку“ спрыяючую грамадзкую думку і ў гэтым тлумачэньне яе посьпеху.

Сёньня некаторыя астатнія прамоўцы будуць апавядаць аб **выніках** правядзеньня першых «суботнікаў».

Нашы слухачы павінны самым уважлівым чынам прыглядзецца да мерапрыемстваў гэтых ячэек, скарыстаць іх вопыт.

Ячэйкі ад слоў перайшлі да справы. Мы на нашым мітынгу ўжо чуем прамовы, аб практычных мерапрыемствах, аб конкрэтных грашовых выніках.

У мінулую нядзелю пачалі працаваць на «суботніку» першыя ячэйкі— першыя ластаўкі.

Кастрычнік павінен прынесьці з сабою шырока разгарнуты «фронт» суботнікаў ва ўсіх прадпрыемствах, усіх вёсках Савецкай Беларусі, пры ўдзеле, пад кіраўніцтвам «каманднага «складу», дарослых рабочых і сялян.

Пазачарговая заява.

СТАРШЫНЯ МІТЫНГУ: Таварышы! Зараз на мітынг зьявілася дэлегацыя ад рабочых і служачых шэрагу прадпрыемстаў і ўстаноў, якая ў нечарговым парадку просіць даць слова. Прэзыдыум прадстаўляе слова прадстаўнікам дарослых рабочых і сялян і просіць іх шчыра вітаць. (Доўгія воплескі, узгалосы: «Няхай жыве ўдзел дарослых рабочых, сялян і служачых», зноў воплескі).

Выклікаем усіх працоўных Беларусі.

Мы дарослыя рабочыя і служачыя—працуем сумесна з моладзьдзю.

Прыклад „наркамгандальцаў“ трэба падтрымаць.

Наступныя дарослыя рабочыя і служачыя, якія яднаюцца групкомам Наркамгандлю, добраахвотна ўдзельнічаюць у суботніку моладзі:

1) Фукс, 2) Іваноў, 3) Вольштэйн, 4) Меламэд, 5) Бенякоўскі, 6) Брэгман, 7) Каплан, 8) Еліоўскі, 9) Гальдоўнін, 10) Гальперын, 11) Каролька (тэкстыльгандаль), 12) Рыткін, 13) Мінькоў, 14) Цыпкін, 15) Шыфрын, 16) Калманоўскі, 17) Ляшун, 18) Наумаў, 19) Гіцын, 20) Зайцава, (тэкстыльсындыкат),21) Чарны, 22) Бухман, (Наркамгандаль), 23) Мухіна, 24) Прохараў, 25) Пінікоўскі, 26) Лазарчык, 27) Шындлер, 28) Яршоў, 29) Курыловіч, 30) Аляксандраў, 31) Дубанецкі, 32) Ходан (прадстаўніцтва Тэжэ), 33) Гранат, 34) Галадзед, 35) Імянінскі, 36) Пратусевіч, 37) Вітковскі. 38) Матусевіч, 39) Сосланд, 40) Родштэйн 41) Бараноўская (Дзяржвыдавецтва РСФСР, 42) Пахамовіч, 43) Батвінік, 44) Фішман, 45) Шастапалаў („Продсілікат“), 46) Рэйбіцкі, 47) Куненскі, 48) Конюхаў, 49) Шары, 50) Рубец, 51) Шапіра (Гумтрэст), 52) Эпштэйн, 53) Гойхман, 54 Паўлаў, 55) Васільева (крэдытбюро).

Гэтыя таварышы выклікаюць усіх працоўных БССР узяць з іх прыклад і прыняць актыўны ўдзел у «суботніку».

Першы заробак — 30 рублёў.

Прамова т. Міхайлава.

(Сэкратар ячэйкі ЛКСМБ банкаўскіх устаноў).

Таварышы!

Учора мы ўжо пачалі працаваць. 1 група—10 комсамольцаў нашай ячэйкі а 6 гадзіне ў галоўнай ашчаднай касе прыступіла да працы.

Мы выпаўняем сакрэтную, адказную работу. І яе даручаюць толькі нам.

Першая група пачала працаваць і першы заробак яе будзе каля **30 руб.**

Другая група працуе сёньня.

Мы правялі вялікую падрыхтоўку і дзякуючы гэтаму, работа праходзіць на рэдкасьць **організавана**.

Ніводнага хлапца, які-б спазьніўся, ці ў часе работы ленаваўся.

Работа патрабуе напружанай уважлівасьці. Нам прыходзіцца правяраць яе па некалькі разоў.

Парт'ячэйка, адміністрацыя пайшла насустрач, і зрабіла ўсё магчымае, каб усей ячэйцы далі работу.

Цікава адзначыць, што на сходзе, калі абгаварывалі пытаньне суботніка, ня было ніводнага комсамольца ці беспартыйнага хлапца, які-б выказаўся супроць.

Суботнік у ячэйцы абнкаўскіх устаноў. Працуе першая група. Работы правярае нам. загадчыка галоўнай касы ашчаднасьці тав. Лунгін.

І так наша ячэйка паказала, што і ў савецкай установе, хлопцы пры належным стараньні, могуць знайсьці для сябе працу.

1 комсамолец і 7 беспартыйных.

Як ячэйка Наркамгандлю організавала суботнік у магазыне Дзяржвыдавецтва.

Прамова — уражаньні тав. Родштэйна.

Нядзеля.

Ля магазыну Дзяржвыдавецтва РСФСР натоўп зьдзіўленых і ўхмыляючыхся.

Плякат. Чытаюць доўга:

«Па ініцыятыве комсамольскай ячэйкі ўтвараецца суботнік...»

І дзень ў магазыне быццам такі, як і заўсёды, але чамусьці супрацоўнікі нэрвова бегаюць, па іншаму ўхмыляюцца.

І спажыўцы пытаюць ня так. Кожны асабліва хоча хоць якую дробязь, але купіць.

Прыходзяць хлопчыкі маленькія, просяць «географію Іванова» і даведаўшыся што няма, доўга думаюць і нарэшце на 10 кап. купляюць невялічкую кніжачку.

Студэнты прыходзяць групамі, гутараць як праходзіць суботнік, выбіраюць патрэбны падручнік...

Суботнік.

Служачыя толькі нядаўна ад аднаго комсамольца, працуючага ў іх магазыне, аб ім даведаліся.

Моладзі ў магазыне—два чалавекі.

Адзін беспартыйны, другі комсамолец.

Яны доўга «індывідуальна апрацоўвалі» кожнага з супрацоўнікаў. Вывесілі плякат, адозву і нарэшце **з дзесяці служачых** запісаліся ўсе **10**.

На суботнік не зьявілася толькі двое, па хваробе.

Выручка ад суботніка—**30 рублёў.**

Перашкод з боку адміністрацыі ня было. Трэба адзначыць, што служачыя ўсе беспартыйныя. Першым вывеў сваё прозьвішча на падпісным лісьце. Гранат, —рабочы ўпакоўшчык.

Дзень адпрацаваны. Закрываюць вокаеніцы магазыну, і мы разыходзімся па хатах.

200 руб.—чыгуначнікі

(Прамовы сэкратара ячэйкі).

— Колектыў цягі М. Б. Б. чыг. ужо дагаварыўся з адміністрацыяй чыгункі наконт працы на суботніку. Комсамольцы ўзяліся за адрамантаваньне кляснага вагону. Гэта работа дасьць 200 рублёў.

Да ўдзелу ў суботніку прыцягваюцца майстры-партыйцы. З колектыву прымае ўдзел 80 комсамольцаў.

— Жлобін. Комсамольцы гораду будуць працаваць на лесапільным заводзе, частка—на чыгунцы Комсамольцы дэпо па сваёй ініцыятыве рамантуюць, сумесна з дарослымі рабочымі, паровоз.

На пабудовах.

Уражаньні ўдзельніка.

(Ячэйка будаўнікоў пры вайсковых установах).

Яшчэ шэрая раніца.

Сквэр і вуліцы пустыя. Скупое сонца ледзь-ледзь прабіваецца праз каменныя платы будынкаў і да нас даходзяць толькі рэдкія, маленькія праменьні.

Холадна раніцою.

Мы ў пяцёх бегаем па пустых сьцежках сквэру ў надзеі як небудзь сагрэцца.

Мы бяжым. Сустракаем хлапцоў на вароце, бачым яшчэ ідучых.

Сем гадзін, а **ўжо сабралася палова ячэйкі.**

Ніколі.

Ніколі за ўсю пяцігадовую гісторыю нашай ячэйкі, ня прыходзілі за паўгадзіны раней.

8 гадзін і 15 хвілін.

Здаецца, усе.

— Няма!

— Каго няма.

— Раз, два, тры... і тры,—няма толькі **трох**.

Мы выходзім. Адзінокія абывалі, вышаўшыя стаць раней у чаргу за малаком, прадзіраючы вочы зьдзіўлена глядзяць на нас.

— Адкуль!

— Скажэце, адкуль іх нясе!

А ўсіх ідзе 24 чалавекі—48 рук, з якіх «12 беспартыйных».

— Добра!

— Што рабіць хлопцы з тымі, хто ня прышоў,—крычыць нехта з першых шэрагаў.

— Усыпаць...

Крычаць доўга, сьмех заглушае ўсё новыя і новыя прапановы...

Весела.

Мы ідзем далей.

Прайшлі горад, мінулі бойню—«апошні пункт», паказаліся разбураныя, шэрыя хаткі Серабранкі.

— Нехта зацягнуў:

«На акраіне дзесьці гораду...»

Так, акраіна—вёска, у лепшым сэнсе мястэчка. Сінагога, крамачкі, гразь, нейкая саўлівая, прыкрая цішыня...

Узышлі на гару.

У воддалі сінелі лясы, справа бразгатаў цягнік, мерна пастукваючы на стыках, а ўнізе віднелася вёска N-ае.

Нас сустракае дзяжурны па штабу і дзесятнік т. **Мустафа Александровіч.**

Мы ганарымся Александровічам, ён тут раней за нас і ўсё прыгатаваў.

Рыдлёўкі матар'ял на мясцох.

А раней яшчэ т. Александровіч сам прышоў і заявіў што будзе працаваць і аддае свой падвойны заробак (дзесятнікам у дзень адпачынку плацяць удвайне) у карысьць бяспрытульных.

8 гадзін.

Ах як шкада, што няма гудка, сёньня ў гэтую хвіліну чамусьці так хацелася пачуць гэтыя хрыпаватыя, працяглыя гукі...

Нас абкружаюць і аглядаюць чырвонаармейцы.

— Хлопцы, не падкачай!.

Хто дошкі складвае, хто зрабае стружкі і г. д.

Дзяўчаты нараўне з хлопцамі.

Сонца паднялося вышэй і нам здаецца што яно пячэ па летняму.

Прышоўшыя загадчык гаспадаркі і дзесятнік дзівяцца—за 4 гадзіны працы яны не чакалі гэткіх вынікаў.

Наш суботнік дасьць вялікую карысьць. Падлічэце чытач, — працавала 24 ч., кожны атрымоўвае па **1 руб. 88 кап.**, ды дзесятнік яшчэ і пяць хлапцоў сталяроў, якія ўдзень зарабляпа **5 руб.**

Цікава, як мы рыхтаваліся. Спэцы і заг. гаспадарак, ня верылі і не давалі работ. Кожны ўсё ўхмыляўся, і праз сябе быццам сьмяяўся.

— Што яны зробяць. Навошта вам брацца...

Бюро паставіла пытаньне аб суботніку на парт-ячэйцы. Мы атрымалі згоду.

І усё-ж вялікіх цяжкасьцяй стоіла сакратару т. Мядзьведзевай дабіцца работ

На агульным сходзе толькі **адзін хлапец** сказаў, што ў нядзелю ён **заняты і зморany.**

А ўвесь сход аднагалосна з уздымам парашыў ісьці працаваць.

І так мы ўжо адпрацавалі адны з першых, на **падарунак Вялікай Кастрычнікавай** рэвалюцыі.

Суботнік ў Козыраве—ячэйкі будаўнікоў.

Што робіць Пацічоўская ячэйка.

(Прамова і сэкратара ячэйкі Пятруся Чыкуна).

Таварышы!

Наша ячэйка практычна 10-цігодзьдзе Кастрычніка адзначыць наступным парадкам:

Будзе наладжаны нядзельнік ячэйкі ЛКСМБ з сялянскай моладзьдзю для правядзеньня дрэванасаджэньня каля шляху.

Цяпер праводзяцца сходы сялянскай моладзі, дзе - абгаварваюцца пытаньні сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя Кастрычніка, выбары дэлегатаў на раённы сход сялянскай моладзі, які адбудзецца 23 кастрычніка ў Смалявічах.

Цана чалавека ў комсамоле.

У нас мала чуласьці, мы часта не дапамагаем і не падтрымліваем сваіх таварышоў у цяжкія хвіліны жыцьця.

За пасяджэньнямі мы часам не прыкмячаем жывых людзей. Дзякуючы бяздушным, цыркулярным адносінам да чалавека, многа добрых комсамольцаў сыйшлі з нашага шляху.

Нам трэба, каб у нашай організацыі, у ячэйцы было сяброўства і згуртаванасьць комсамольцаў, нам трэба ўмець „зубамі весьці барацьбу за кожнага чалавека ў комсамоле“.

„Не ратуйце мяне, я нікому не патрэбная!“

Батрачка Казлоўская прышла на шкляны завод «Комінтэрн» у канцы 1926 году. Далі ёй працу прыбіраць два агульнажыцьці пры заводзе. Пэнсія—30 рублёў—быццам нічога сабе.

Была Казлоўская заўсёды сумная, часта ў кутку аб чымсьці плакала. А з боку мужчын, асабліва з агульнажыцьця, заўсёды бачыла насьмешкі, грубіянства. Была яна ня надта прыгожая, «ня фігурная», як гаварылі пра яе.

— Вось пашла «божая кароўка»!

— «І што гэта за дзяўчына -- непадобная на іншых? І хадзіць добра ня ўмее!»

— «Няпрыгожая, уродлівая—нікому непатрэбная!» — так гаварылі многія. І калі адзін хлапец хацеў на ёй жаніцца, хлапца абсьмялі і ён яе кінуў.

У канцы жніўня гэтага году акругком ЛКСМБ атрымаў з больніцы паперку: **«Казлоўская, комсамолка заводу «Комінтэрн», прыняла атруту, памерла, Просім пахаваць яе».**

Яна, як потым расказвалі, плакала і прасіла, каб яе «нікому непатрэбную» ня везьлі ў больніцу, не ратавалі.

На сходзе дзяўчаты гаварылі:

— Ня раз паплачаш, ня раз сьвет стане ня мілым, калі пры рабоце лаюць цябе апошнімі словамі.

Там-жа падалі цісульку: «Таварышы, навошта гаварыць аб памершай, зьвярнеце ўвагу на В. Я., якая прыходзіць на работу і плача, бо дрэнна жыве».

А колькі іншых ёсьць ненормальнасьцяў, якія даводзяць да роспачы, якія перашкаджаюць актыўнасьці моладзі ў яе грамадзка-палітычным жыцьці і працы заводу. П'янства, лаянка, азартная карцёжная гульня, асабісты інтарэс у першую чаргу, неорганізаванасьць, пасыўнасьць—усё гэта мае значнае месца сярод моладзі завода.

Вельмі мала зьбіраецца рабочых на сходы, былі выпадкі, калі зрываліся сходы таму, што рабочыя ў клюбе гулялі ў лато і карты.

Моладзь выпісвае ўсяго 18 газэт на 200 чалавек усёй моладзі заводу. Кніг зусім ня чытаюць, больш за ўсё цікавяцца кіно і вячоркамі.

У самых дрэнных умовах жывуць прыежджыя, асабліва дзяўчаты. Жывуць яны ў агульнажыцьці, маюць 3 аршыны жылой плошчы на 4 чалавекі.

Фабком, комсамольская ячэйка звыкліся з такім становішчам і адносяцца да гэтага з нейкім халадком. Факту самагубства работніцы яны ня прыдалі аніякага значэньня, прышлося іх прымусіць думаць і што-небудзь рабіць у гэтым напрамку.

Два разы выяжджалі прадстаўнікі АК і РК, зьвярталі ўвагу організацыі заводу на гэтыя хваробныя зьявішчы. Цяпер толькі прыняты шэраг мерапрыемстваў па палепшаньні бытавога жыцьця моладзі. Партыйныя, профэсыйныя і гаспадарчыя організацыі павінны прыняць шэраг неадкладных мерапрыемстваў у адносінах ліквідацыі жылога крызісу.

Яндульскі.

Выключылі—і баста.

(Ячэйка харчовых заводаў, Менск).

Калісьці **Брудэр**—малады рабочы заводу «Пролетары»—уступіў у комсамол і, вядома, атрымаў комсамольскі білет. Білецік быў беленькі, чысьценькі і **Брудэр** рашыў яго пакінуць такім на ўвесь час, інакш кажучы, **Брудэр** не плаціў сяброўскіх узносаў 8 месяцаў. Ніколі ён ня прыходзіў і на сходы ячэйкі.

Калі **Брудэра** выклікалі на пасяджэньне бюро і сход ячэйкі, ён таксама не зьявіўся. Паўстала пытаньне: Ці карысны гэты чалавек комсамолу?

— Вядома, не.

Але тут-жа паўстае іншае пытаньне: а якія-ж прычыны выклікалі нядбайныя адносіны **Брудэра** да сваіх комсамольскіх абавязкаў? Гэтага пытаньня ячэйка чамусьці сабе не паставіла. Адказ на яго быў адзін: выключыць Брудэра з комсамолу.

Завошта-ж выключыць? Па саюзнаму статуту за такія ўчынкі комсамольцы мэханічна выбываюць з організацыі, але ня выключаюцца з яе. Выключэньне маладога рабочага **Брудэра** азначае для яго амаль поўную немагчымасьць зьвярнуцца ў шэрагі комсамолу.

Трэба ячэйцы пераглядзець сваю пастанову і зацікавіцца аб прычынах учынкаў тав. **Брудэра**.

З. Н.

У НАШАЙ ЗЬМЕНЫ.

Пад праменьнямі сонца.

(Дрыбіна, 1-шы атрад імя тав. Крупскай).

Мы маем агарод, які піонэры апрацоўваюць колектыўна. У агародзе ёсьць 50 градак агуркоў, буракоў, морквы, турнэпсу, рэдзькі і адна чвэртка дзесяціны бульбы. На гэтым самым агародзе ёсьць піонэрская пляцоўка, дзе братва праводзіць розныя гульні і прымае сонечныя ванны.

11-га ліпеня мы правялі экскурсію да Расьнянскіх піонэраў. Разам з імі правялі вечар. Яны паставілі п'еску, нашы піонэры выступалі з спартыўнымі нумарамі і пірамідамі. Вечар прайшоў вельмі весела. Нардом быў перапоўнены, расьнянскія піонэры нас вельмі добра спаткалі. У якіх піонэраў ня было ў Расьне знаёмых, яны бралі іх да сябе.

М. Шыфрын.

Натуралістым—вялікая ўвага.

(Ворша).

Краязнаўча-натуралістычная праца ў Аршанскай аб'яднанай піонэрорганізацыі разгорнута досыць моцна. Цікавяцца гэтай працай ня толькі піонэры, але нават і неорганізаваная дзетвара. Пры школах і атрадах маюцца гурткі юнатаў. **А пры атрадзе працасьветы № 8, дык за добрую працу маленькія натуралістыя атрымалі падзяку за подпісам прэзыдэнта Акадэміі Навук.**

Райбюро ЮП склікала конфэрэнцыю з пытаньнем аб краязнаўча-натуралістычнай працы, з інформацыяй аб працы гэтага прыкладнага гуртка.

Конфэрэнцыя прайшла жыва, прысутнічала больш 40 чалавек піонэраў, неорганізаваных дзяцей. Конфэрэнцыя вызначыла шляхі далейшай працы і выбрала гар. бюро юных натуралістых з 3-х сяброў і 2 кандыдатаў, якое будзе працаваць пры піонэрскім габінэце. Піонэр.

Дзеці—„нянькі“—піонэркі.

Галаноўскі атрад піонэраў правёў працу сярод малалетніх «ня... дзяцей».

Зьвеньні задаліся мэтаю зацікавіць «нянек» сваёй работай. У в... ніку—4 «нянькі» уступілі ў атрад. Атрад паставіў перад сабою зада... ўцягнуць за лета ўсіх «дзяцей-нянек» свайго раёну.

Мы спадзяёмся, што гэта нам удасца выканаць.

Самі пераплятаем кнігі.

(Мястэчка Старобін).

Да гэтага часу пры нашай сямігодцы ня было пераплётнага гуртка, і кожнаму вучню прыходзілася плаціць за пераплёт кнігі па 30 кап.

Таксама школьныя непераплеценыя кнігі вельмі хутка рваліся. Але цяпер, па ініцыятыве піонэраў і вучняў 7-й клясы, організаваны пераплётны гурток, у якім працуюць вучні старэйшых груп.

Школа заказала для гуртка варштатам нажом, што каштавала ўсяго 5 рублёў. ...раўніком гуртка зьяўляецца піонэр-комсамолец, вучань 7-ай групы. Гурток цяпер, у ...шую чаргу пераплятае школьныя кнігі.

РЫКЛІН

Па 3--5 капеек---кітайскім дзецям.

4-га ліпеня мы склікалі вечар усёй піонэрорганізацыі разам з неорганізаванымі дзецьмі. Прысьвяцілі яго апошнім здарэньням у Кітаі. Перш за ўсё мы заслухалі даклад аб здарэньнях у Кітаі; што гэта за краіна і што ...ёй робіцца.

Піонэры зразумелі дрэннае становішча кітайскіх дзяцей і тут-жа вынесьлі пастанову даць па 3-5 кап. на дапамогу ім.

На вечары было сабрана 30 рублёў. Т... сама быў напісаны ліст да дзяцей Кітаю.

Пасьля гэтага, мы наладзілі пастанову аб жыцьці кітайскіх дзяцей і прадэманстравалі цікавую кіно-карціну.

66-ты атрад правёў лётарэю у карысьць кітайскіх дзяцей.

ШАПІРА і ТАЎГЭР.

Андрэй Александровіч.

Паўстанцы.

(Працяг. Пачатак глядзі ў папярэднім нумары).

Для пастановак у дні Кастрычніка.

Марына

Ня думаю, але... я веру і ня веру...

Людовік

Разьбіць жыцьцё? Патвоему разбіць вякі?
Марына, не чакаў... Мы будзем жыць шчасьліва.
Ты глянь кругом, гэта-ж ўсё тваё!

Марына.

Заўсёды, дзень у дзень будзе бурлівым,
а значна, так і праз ўсё жыцьцё...

Людовік

Цяпер я зразумеў... Марына, у дзень шлюбу
прымушу я сваіх прысягу табе даць.
Ты думаеш, што я дрыжу, баюся згубы,
Марына я гатоў хоць сёньня ваяваць.
Салдаты—слугі мне, і толькі адно слова—
сьмерць лютую глынуць бунтаўшчыкі.
І гэты будзе дзень, рашучы мой суровы,
ня будуць больш нарогі біць і енчыць мужыкі...
Марына, бачу я ты не даеш мне веры?
Вось зараз ніцма ляжа вёска прад табой.
Даволі ўжо цярпеў, даволі ўжо, праз меру,
Адна хвіліна! І толькі я з табой!

Марына

Чакай!.. Хадзем адсюль зусім мы,
туды дзе возера палошча берагі.
Настрой такі ў мяне, я толькі так любімы,
да сьмерці будзем разам, Людовік, дарагі....

(Прытуліліся і галубяцца).

* * *

Селянін, прабудзіўшыся, узьняў галаву і баязьлівым голасам нібы просіцца

О, не-не-не!.. яго вы не забілі,
ён сам, ён сам памерці захацеў...

Марына

(спалохаўшыся)

Хто ён? Адкуль?

(чуецца ціхі сьпеў дзяўчат)

Селянін

А глуха бор шумеў...

Марына

Цудоўны чалавек!..

Людовік

Пакіньма, бачыш, звар'яцеў.
А там ужо, вось чуеш, песьні хоць праз сьлёзы.
Не! я ня стрываю, мушу іх спыніць.

Марына

Пойдзем! Там ля возера шапочуць верба-лозы,
будзем там за месячыкам, зоркамі сачыць.

(пашлі)

Селянін

Русалачкі вадзілі...
Ножкі цалаваў іх...
Надмагільны сьпеў...
...Нажамі... *(баязьліва спыняецца)*
Не, ён сам,
ён сам памерці захацеў...
А шалясьцела сенажаць...
Дождж біў градам...
Во... званы хаўтурныя зьвіняць...
паны зьбіраюцца... нарада...
...народ ідзе...павесялеў...
нажамі...
Не, ён сам,
ён сам памерці захацеў...

* * *

Пяючы сумную песьню, павольна ўваходзяць чатыры дзяўчыны, але ўгледзеўшы селяніна зараз-жа спынілі пяяць.

1-ая дзяўчына

Бедны, як любіў ён, як любіў ён сына,
працаваў, вучыцца можнасьць яму даў...

2-ая дзяўчына

(пра сябе)

Быў такі прыгожы... і адна хвіліна,
ад рукі няволі цяжка так сканаў.

Падыходзе да селяніна, прыглаждвае яму галаву, папраўляе вопратку. Селянін баязьліва адмахваецца рукамі з словамі: „не, ён сам, ён сам...“ дзяўчына яго супакойвае і незадоўга разам з ім выходзе).

3-яя дзяўчына

(Задуменна, на твары відаць прыбітасьць настрою)

Эх, ты, доля-доля...

1-ая дзяўчына

(Глядзіць на селяніна, якога 2-я дзяўчына выводзе)

Помста за цябе—затопіць у крыві...

3-яя дзяўчына

Цяжкі крыж!.. прыдзі, прыдзі ты воля,
прыдзі, і хоць хвілінку з намі пажыві...

4-ая дзяўчына

Калі ўцёк туды Васіль Пятроў з Рыгорам,
па іх сьлядох хацела бегчы я...
Але пашла-б, у хаце шчэ больш гора!
Я засталася... а віна-ж чыя?

3-яя дзяўчына

У той-жа дзень Сымонаву Ганулю
прыехаўшы салдаты згубілі... на век!..
О, цяжкі крыж...

1-ая дзяўчына

У ланцугі закулі,
жывёлай стаў няшчасны чалавек.
Ня веру я, каб так і асталося,
сягоньня, заўтра загіне гэты дым.

3-яя дзяўчына

Жыві і спадзявайся...

4-ая дзяўчына

Няўжо так давялося
нявольнікамі быць?

1-ая дзяўчына

О, прыдзе воля ўсім!

3-яя дзяўчына

Хадзем, дзяўчаты, вечарам блукацца,
хто ведае... а дома працы яшчэ шмат.

1-ая дзяўчына

Навошта жыць, калі усё баяцца!

3-яя дзяўчына

Ты сьмелая, а вось каб тут убачыў кат?

4-ая дзяўчына

Аксана пашла з Янам,
бедная дзяўчына!
Разьбілі шчасьце...

3-яя дзяўчына

Як ён яе любіў...
Жыцьцё, жыцьцё адна толькі хвіліна.

1-ая дзяўчына

Паляк той чорнамазы, ці аднаго згубіў?
І хлопцы нашы бедныя, да звачьня
з сіл выбіліся...

4-ая дзяўчына

Што цяпер пачаць?..

1-ая дзяўчына

Вялікае паставілі заданьнем!

3-яя дзяўчына

Ці хваце бедным сіл?

1-ая дзяўчына

Даволі ўжо трываць!

3-яя дзяўчына

Хадзем...

1-ая дзяўчына

Чаго? Як і заўсёды цябе ў хаце знойдзе
калі ён захоча, тут лепш пасядзім.
А тады праз поплаў, валам ніха пройдзем...

4-ая дзяўчына

Дык давайце песьню...
Бо сумна штось адным...

(Павольна пяюць песьню-трыо; адчуваецца глыбокі сум-няволя)

За жнівом у полі,
праца сьлёзы льле.
А мая няволя
песьню мне пяе.

Эх, сьпявай няволя,
весялей сьпявай!
Мо' убачыць волю
наш забраны край.

Ой, гудзі дуброва,
вецер, ты, сьпявай.
Церпіць боль крывавы
наш забраны край.

Эх, няволя-пане,
Ой, пакінь мяне.
Новы дзень настане
ў нашай старане.

(Раптам чуецца далёкі гоман-выкрык)

3-яя дзяўчына

Чакайце, што гэта за крык?

1-ая дзяўчына

Бяжыць, здаецца, хтосьці?!

3-яя дзяўчына

(перапалохаўшыся)

Слуга! Дзяўчаты, уцякаць!

4-ая дзяўчына

Горай будзе...

3-яя дзяўчына

Горай... паломіць нашы косьці.
Як хочаце...

(Канец у наступным нумары)

Дружна спаткаем таварыша Ўраджая.

Комсамольцы, дэмобілізаваныя чырвонаармейцы--прыкладныя гаспадары ў вёсцы.

Падлічым усе свае перамогі і дасягненьні на фронце ўздыму сельскай гаспадаркі.

Комсамольскія ячэйкі, як вы рыхтуецеся да ўдзелу ў конкурсе на лепшае правядзеньне Кастрычнікавай гадавіны.

Ад панажоўшчыны-да радаснага жыцьця.

Абаронім заваёвы Вялікага Кастрычніка.

(**Вёска Заказінец, Смалявіцкі раён, Меншчына**).

Калі аглянуцца назад, дык убачыш, быццам нешта вялізарнае, нябывалае здарылася ў нашай вёсцы **Заказінцы**.

Да Кастрычнікавай рэволюцыі наша вёска была амаль-што самай цёмнай і забітай на ўсім раёне.

Усе старыкі і людзі сярэдняга ўзросту амаль зусім няпісьменныя, гэта значыць, што блізка **ня было** школы, а трэба было хадзіць за 5 вёрст.

Моладзь толькі тое і рабіла, што **п'янствавала і гуляла ў карты**. Іншага занятку ня было. Газэт і кніг ніхто і ў вочы ня бачыў.

Гаспадарылі зусім пастарому. Канюшыну ніхто ня сеяў, пра сэрадэлю і караньплоды ніхто і ня чуў нават. Папар заўсёды аралі вельмі позна, а таму жыта не радзіла.

Бульбы сеялі зусім мала. Кароў кармілі толькі саломаю, чаму і малака ня мелі.

Ніхто ніколі і ня думаў аб палепшанай пародзе сьвіней і наогул жывёлы. Ніхто не карыстаўся сельска-гаспадарчымі машынамі. Малатарняў было ўсяго 2.

Куплялі, калі што патрэбавалася ў прыватніка, які драў па сем скур. Ніколіня бачылі агранома.

Калі-ж узяць нашу вёску цяпер, дык, яна **адна з лепшых** і перадавых у раёне. Існуе **сельска-гаспадарчы гурток, які вучыць сялян, як падымаць гаспадарку**. Кожны гаспадар **засявае канюшынай** амаль не чацьвертую частку ўсёй зямлі, **папар арэцца ў маі-чэрвені месяцы, сеецца віка, сэрадэля, караньплоды ў кожнага гаспадара**.

Сеюць **сартаваным насеньнем, пратручваюць фармалінам. Некаторыя сеюць радавымі сеялкамі, якія бяруць з пракатнага пункту.**

Дзьве гаспадаркі перайшлі на шматпольле. На ўгнаеньне **скарыстоўваецца** торф. Есьць шэсьць гаспадароў-да**сьледчыкаў**, якія вывучаюць сельскую гаспадарку. Сяляне дасьледчыкі сеюць **азімую віку**, вядуць рахунковыя запісы ў сваіх гаспадарках. Хлявы для жывёлы палепшылі, з вокнамі, уцяплёныя, высокія.

У многіх пароблены дацкія кармушкі, і корм даецца жывёле па норме. Заводзяць іёркшырскай пароды сьвіней, а таксама і паляпшаюцца каровы.

Організавана мэліорацыйнае і тарфяное таварыствы. **Есьць думка ў сялян організавацца ў комуну, набыць трактар і г. д.**

Школа зусім блізка, усе дзеці вучацца. Амаль ня ўсе гаспадары зьяўляюцца **пайшчыкамі спажывецкага і крэдытнага таварыстваў.**

Амаль ня кожны гаспадар чытае газэту. Організован **чырвоны куток**, дзе кожны чытае кніжкі, атрымоўвае розныя парады і піша заявы.

Есьць **ячэйка ЛКСМБ**, хоць яшчэ крыху маладая.

Сельска-гаспадарчы гурток мае дыплём і на акруговым конкурсе атрымаў прэмію **50 рублёў**, за якія куплена сячкарня для сяброў сельска-гаспадарчага гуртка.

Шмат чаго яшчэ даў нам Кастрычнік. **Наша сялянства гэта разумее і ў патрэбны час дружна выступіць на абарону Кастрычнікавых заваёў.**

М. А. Пятроўскі.

Дамагаемся большых дасягненьняў.

(**Краснапольская райорганізацыя ЛКСМБ, Магілеўшчына**).

Нядаўна адбыўшыйся пашыраны пленум РК ЛКСМБ падвёў вынікі працы нашай комсамольскай організацыі ў гаспадарчым будаўніцтве.

Выступленьні вясковых комсамольцаў яскрава паказалі, **што гаспадарчая праца паступова і няўхільна заваёўвае сабе месца ў працы комсамольскіх ячэек**. Амаль ва ўсіх ячэйках комсамольцы ўводзяць засеў культурных траў, уводзяць культурнае ўгнаеньне.

Прыкладна: у **Выдрэнскай** ячэйцы ўсе комсамольцы **сеюць турнэпс**, у **Крываліцкай** ячэйцы адзін комсамолец засеяў увесь папар лубінам і г. д.

У некаторых ячэйках організаваны сельска-гаспадарчыя дружыны, якія асабліва разгарнулі сваю працу ўлетку, шляхам дапамогі сем'ям чырвонаармейцаў, удовам у тэй ці іншай працы. Напрыклад: у **Сабалёўскай і Пачапоўскай** ячэйках дружыны скасілі беднякам луг.

За апошні час асабліва пасунулася наперад праца па коопэраваньні. Усіх комсамольскіх гаспадарак коопэравана 70—75 проц. агульнага ліку.

Усе комсамольскія ячэйкі пачалі зьвяртаць увагу на працу камісій пры сельсаветах, асабліва на працу пажарна-шляхавых камісій. Амаль што ва ўсіх сельсаветах пачаўся рамонт шляхоў і мастоў і ў пераважнай большасьці пры шчырай дапамозе комсамольцаў. Ячэйкі пачынаюць больш зьвяртаць увагі на працу комсамольцаў, высоўваемых у гаспадарчыя ўстановы, шляхам практычнай дапамогі ў працы апошнім.

Як недахопы ў гаспадарчай працы ячэек, пленум адзначыў: адсутнасьць конкрэтызацыі ўсіх фактаў гаспадарчае працы ячэек, малое распаўсюджваньне сярод насельніцтва фактаў культурнага вядзеньня сельскай гаспадаркі, праца ячэек па гаспадарчаму будаўніцтву праводзілася без сталавыпрацаванага пляну, скантактаванага з гаспадарчым плянам сельсавету.

На далейшае пленум выказаўся за **неабходнасьць конкрэтызацыі працы ячэек па гаспадарчаму будаўніцтву, за 100-процантнае коопэраваньне комсамольскіх гаспадарак у хуткім часе, за сталае разгортваньне працы з комсамольцамі--самастойнымі гаспадарамі. У асноўным, уся гэта праца павінна пайсьці ў напрамку выкананьня гаспадарчых задач партыі.**

Б. ДАБУЖСКІ.

Дапамагаем будаўніцтву краіны

(**Вільшчынская ячэйка ЛКСМБ**)

З надыходам двухтыднёвіку ўкладаў у касы ашчаднасьці наша ячэйка выклікала комсамольцаў з вёскі правесьці сходы сялян, каб там растлумачыць задачу двухтыднёвіку.

Набраўшы плякатаў і лістовак, пайшлі ў вёску. Сяляне слухалі добра, толькі ўспаміналі, што цар набраў грошай і назад не аддаў. Пасьля сходаў лік укладчыкаў пачаў павялічыцца.

Раней некаторыя думалі, што калі укладваць, дык 50-100 р., а тут можна ўносіць капейкамі.

И нашай яч. комсамолу пры ШСМ ня было ні аднаго ўкладчыка, цяпер **4 вучні** маюць кніжкі касы ашчаднасьці.

Некаторыя ўкладчыкі па нашым сельсавеце, пры запаўненьні анкеты, падкрэсьліваюць графу: **«хачу дапамагчы будаўніцтву краіны».**

Міхась Маркевіч.

Калі адна карова раўняецца траім?

(**Вёска Лагоўшчына, Аршанскае акругі**).

Дзякуючы частаму наведваньню аграномаў, сяляне зразумелі карысьць ад шматпольля **і з трохполкі перайшлі на дзесяціпольле, пачалі сеяць кармавыя травы, чым пазбавіліся ад бяскорміцы.**

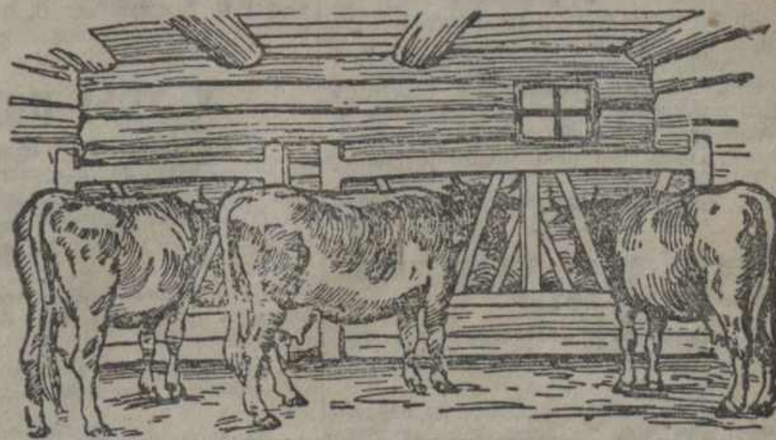
Калі прыбавілася корму, маладыя гаспадары-комсамольцы і дэмобілізаваныя чырвонаармейцы—**пачалі купляць заводную жывёлу. Раней селянін часам меў 2-3 каровы, лепш кажучы—«хвастоў», а малака нават дзецям ня было.**

А зараз-жа той самы гаспадар **атрымлівае ад аднае каровы ў 2-3 разы больш малака.** У некаторых селян зьявіліся нават і лішкі малака. **Каб іх разумна скарыстаць, было організавана малочнае таварыства.**

Сяляне таксама **організавалі машыннае таварыства, у якім есьць наступныя машыны: жняярка, малатарня, спружынныя бароны, сэпаратар і іншыя дробныя прылады.**

Раней беднякі бяз хлеба мучыліся, **а цяпер яны жывуць удастатку—добра гаспадараць на абрэзанай у кулакоў зямлі.**

Селянін.

Унутраны выгляд хлява з падлогаю і кармушкамі.

Чаму ня ладзяць у нас дарог.

(**Слабадзкі сельсавет, Лагойскага раёну, Меншчына**).

Нашага старшыню Гілевіча ўвесь сельсавет добра ведае.

Калі ня прыдзеш ў сельсавет, заўсёды ён на замку. Бачыце, Гілевіч з бюрократыяй змагаецца.

Прыкладам яго формальных адносін, зрываючых політыку Савецкай улады, можа служыць папраўка дарог.

Да такога важнага мерапрыемства Гілевіч адносіцца вельмі хладнакроўна.

Абвясьціў сялян, пазганяў на дарогу, і пашоў да сябе сенажацямі дамоў. Пастаялі, пагутарылі, палаяліся і разышліся сяляне, хацелі рабіць, але ня ведаюць, дзе. Так і ня ладзяць у нас дарог.

Селянін.

Абаронімся ад „чырвонага пеўня".

(**Горкі, Аршанская акруга**).

У Горках па ініцыятыве КОМСАМОЛЬЦАЎ вытворчых ячэек і ячэйкі Беларускай Дзяржаўнай Акадэміі сельскай гаспадаркі організавана комсамольская пажарная дружына.

У яе ўваходзяць 39 комсамольцаў—хлапцоў і 3 комсамолкі.

Дружына мае свае коні, машыны і пажарныя бочкі.

Я. К.

Міжнародны агляд.

Кастрычнік -- усясьветнае рабочае сьвята.

Рэакцыянэры Францыі ня ўціхамірваюцца.

Рыхтуецца новы налёт.

Каб ацаніць расійскую рэволюцыю, трэба наладзіць з ёю цесны кантакт. —Францускі ўрад патрабуе адкліканьня т. Ракоўскага.—Крывавая рука ангельскага імпэрыялізму за «працай».

У краіну соцыялізму.

Кожны дзень тэлеграф прыносіць паведамленьні аб падрыхтоўцы рабочых дэлегацый для паездкі ў СССР к 10-й гадавіне Кастрычнікавай рэволюцыі.

Амаль не ўва ўсіх буржуазных краінах організаваны камітэты па пасылцы дэлегацый.

Пры гэтым цэнтральная камісія па пасылцы дэлегацый ў СССР, зьвярнулася з прапановай да іншых дэлегацый, каб утварыць у Маскве конфэрэнцыю ўсіх замежных дэлегацый, каб абгаварыць пытаньне аб ваеннай небясьпецы і сродках абароны Савецкага Саюзу.

У той час, калі францускія рэакцыянэры вядуць шалёную кампанію супроць СССР, калі ангельскі консэрватыўны ўрад імкнецца організаваць «крыжавы паход» супроць краіны растучага соцыялізму, ў гэты самы час замежныя пролетары жадаюць утварыць самую цесную сувязь з працоўнымі СССР.

Яны ўжо больш ня вераць у хлусьню буржуазнага друку.

Камітэт па сьвяткаваньні 10-цігодзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі ў Францыі, у сваёй адозве зазначае, што савецкі ўрад заўсёды заяўляў аб сваёй волі да міру і захоўвае прыхільныя адносіны да францускага народу.

— «Каб ацаніць расійскую рэволюцыю,—гаворыцца ў адозьве,—трэба наладзіць кантакт з ёю на месцы праз дэлегатаў, якія маглі-б нам даць дакладны малюнак тае вялізарнае працы, якая ажыцьцяўляецца ў СССР».

У адозьве прапануецца ствараць мясцовыя камітэты сьвяткаваньня Кастрычніка ў кожнай правінцыі.

На пакрыцьцё выдаткаў, зьвязаных з паездкай дэлегатаў, па ўсёй краіне распачынаецца збор грошай.

Прыяжджаюць выдатныя вучоныя.

У Ленінградзе атрымана паведамленьне аб тым, што на Кастрычнікавыя ўрачыстасьці прыедзе 80 прадстаўнікоў «саюзу калёніяльных народаў».

Прыедуць пісьменьнікі, журналісты, юрысты, вучоныя і грамадзкія дзеячы з Кітаю, Аравіі, Індыі, Паўднёва-Амэрыканскіх краін, нэгры і г. д.

Апроч таго, прыяжджае група выдатных вучоных у складзе каля 60-ці чалавек з усіх дзяржаў Заходняй Эўропы, Амэрыкі і Аўстраліі.

Як бачыце, удзел у сьвяткаваньні прымуць ня толькі пролетары зямной кулі, але і інтэлігенты.

Бязумоўна ня выключана тое, што ў асобных краінах буржуазны ўрад забароніць пасылку дэлегацый, высуне шмат перашкод, каб не дапусьціць яднаньня ўсясьветнага пролетарыяту з пролетарыямі СССР.

Аднак, мы можам не сумлявацца, што дзесятая гадавіна Кастрычніка будзе адзначана грандыёзнай дэмонстрацыяй інтэрнацыянальнай салідарнасьці пролетарыяту, які прыедзе ў краіну соцыялізму з усіх канцоў сьвету.

Гэтых дэлегатаў працоўныя СССР чакаюць і будуць вітаць з вялікім энтузіязмам.

Два лягеры ва Францыі.

Каб лепш зразумець сутнасьць барацьбы, якая вядзецца ў лягеры францускай буржуазіі адносна СССР, неабходна бліжэй прыглядзецца да самой буржуазіі.

Яна складаецца з двух лягераў, маючых розныя імкненьні.

Разрыву адносін Францыі з СССР патрабуюць тыя самыя колы францускай буржуазіі, якія раней хацелі хаўрусу Францыі з царскай Расіяй і падрыхтоўвалі ўсясьветную вайну 1914 году.

Гэта заправілы сталяліцейных і іншых буйных трэстаў, якія мараць падабрацца бліжэй да вугольных багацьцяў Нямеччыны.

Пагэтаму ім надзвычайна важна замацаваць саюз з ангельскімі нафтаўласьнікамі, якія прытрымліваюцца таго-ж самага погляду.

Зусім іншыя інтарэсы мае тая частка францускай буржуазіі, якая імкнецца ў сучасны момант да добрых адносін з намі.

Гэта група зьвязана з прадпрыёмствамі францускіх калёніяў.

Яна зацікаўлена ў замацаваньні і пашырэньні калёніяльнай моцы Францыі.

Але на сваім шляху яна сустракае перашкоды з боку Англіі, вялічэзнай калёніяльнай дзяржавы зямной кулі.

Яе галоўны вораг Англія.

Праўда за апошнія гады абедзьве групы францускай буржуазіі ўжо пасьпелі паказаць свой запраўдны твар.

Калі першая група ў 1923 годзе зьдзейсьніла ўзброены захоп Руру, гэтай вугольнай часткі Нямеччыны, дык другая ў 1924 годзе зьявілася зачыншчыцай вайны ў Марокко.

Якая з гэтых груп зьявіцца пераможцам у пытаньні адносін з СССР—сказаць покуль што цяжка.

Але апошнія паведамленьні кажуць аб тым, што і францускі ўрад патрабуе адкліканьня тав. Ракоўскага, які зьяўляецца нашым паўнамоцным прадстаўнікам у Францыі.

У чым сэнс кампаніі супроць тав. Ракоўскага?

Француская рэакцыя пераканалася ў тым, што дасягнуць канчатковага разрыву франка-савецкіх адносін не ўдалося і таму яна хоча захаваць хоць адзін козыр у антысавецкай гульні.

Такім козырам для яе зьявілася-б адкліканьне Ракоўскага.

Па-першае, гэта бязумоўна садзейнічала-б дрэнным адносінам, а потым гэта падрыхтоўвала-б магчымасьць траўлі таго, хто прыедзе замест Ракоўскага. Урэшце гэта можа зьявіцца перашкодай у перамовах на франка-савецкай конфэрэнцыі.

Ня трэба сумлявацца ў тым, што францускія рэакцыянэры шмат нашкодзяць у пытаньні адносін Францыі з СССР. Але трэба ведаць і тое, што ўзаемныя добрыя адносіны паміж дзьвома краінамі карысны Савецкаму Саюзу, які імкнецца да міру, і Францыі—гаспадарка якой і, асабліва, прамысловасьць, мае патрэбу ў новых рынках.

Зноў рыхтуюць налёт.

Гэтымі днямі ў Шанхаі (Кітай) адбыўся збор фашысцкага таварыства, якое створана на грошы і пад кіраўніцтвам ангельскіх рэакцыйных колаў.

Таварыства дае магчымасьць увайсьці ў яго організацыі расійскім белагвардзейцам.

На белагвардзейцаў, як відаць, і будзе ўскладзена практычнае ажыцьцяўленьне «баявых» задач фашысцкай організацыі.

Цікава тое, што старшынёй організацыі абраны ангельскі камэрсант Фірч.

Прамова Фірча была поўна зьвярынай злосьці і ненавіджаньня ў адносінах да вызваленчай барацьбы кітайскіх працоўных мас і да Савецкага Саюзу. Іншыя прамоўцы, таксама ангельцы, у сваіх прамовах заявілі, што ад слоў трэба перайсьці да справы і перш за ўсё трэба зрабіць грунтоўную «дэзынфэкцыю» памяшканьня савецкага консульства ў Шанхаі.

Рука ангельскага імпэрыялізму ў Кітаі ня спыняецца рабіць свае крывавыя справы.

Працоўным Савецкага Саюзу яшчэ добра памятны налёт на нашых прадстаўнікоў у Шанхаі і Пекіне. Зусім сьвежа кампанія францускай рэакцыі супроць СССР, натхніцелем і кіраўніком якой зьяўляецца таксама цьвёрдалобы ангельскі ўрад.

Не пасьпела ўсё гэта, хоць крыху, зраўнавацца іншымі падзеямі, як пачаўся рыхтавацца новы налёт.

Пролетары Савецкага Саюзу падлічаць усё гэта і змогуць прадставіць свой рахунак цьвёрдалобым Англіі і ўсім тым, хто «працуе» на яе грошы.

Алёнін.

Саюзныя навіны.

(У ЦК УсеЛКСМ).

Колькі нас? Па апошніх вестках статыстычнага пададдзелу ЦК УсеЛКСМ, у СССР налічваецца зараз 67.943 ячэйкі ЛКСМ, у якіх аб'яднана 2.039.114 чалавек членаў УсеЛКСМ і 117.469 кандыдатаў.

З гэтай колькасьці комсамольцаў у нацрэспубліках налічваецца: **у БССР 2245 ячэек —57.655 членаў і 3.188 кандыдатаў;** на Украіне 9.094 ячэйкі — 378.658 членаў і 13.652 кандыдатаў і г. д.

Піонэрскіх атрадаў налічваецца ў СССР 46.159, піонэраў у іх 1.745.109 чалавек. Акцябрат маецца 281.342 чал.

Дэлегацыі замежнай моладзі. У сувязі з чакаючымся прыездам да 10-цігодзьдзя Кастрычніка шматлікавых дэлегацый моладзі замежных краін, ЦК УсеЛКСМ стварыў спэцыяльную камісію па прыёме гэтых дэлегацый.

ЦК зьвярнуўся з лістом да мясцовых організацый аб неабходнасьці падрыхтоўкі апошніх да прыёму гэтых дэлегацый.

За безгаспадарнасьць да адказнасьці.

Наркамат РСІ правёў абсьледваньне дзейнасьці Белаўтапрамгандлю, у выніку якога выявіўся малюнак безадказнага і няўмелага вядзеньня гаспадаркі.

Пры адсутнасьці дастатковага капіталу і належнага вопыту. Белаўтапрамгандаль разгарнуў свае аддзяленьні ва ўсіх акругах БССР і нават у некаторых гарадох РСФСР, якія прынасілі значныя страты.

Ня гледзячы на катастрафічнае фінансавае становішча, штаты ўвесь час няўхільна расьлі. Палова ўсіх камандыровак, якія абышліся за год у 7.000 рублёў, прызнаны непатрэбнымі.

РСІ пастанавіў ліквідаваць Белаўтапрамгандаль і прыцягнуць вінаватых да судовай адказнасьці.

Зьезды работніц і сялянак.

Па БССР скончыліся раённыя конфэрэнцыі жанчын—членаў сельсаветаў, коопэрацыі і дэлегацкіх сходаў. Асноўнымі пытаньнямі, якія разглядаліся на конфэрэнцыях, зьяўляліся даклады аб нашым міжнародным становішчы, выніках удзелу жанчын у савецкім і гаспадарчым будаўніцтве.

Акруговыя зьезды жанчын пачнуцца 5-га кастрычніка. На зьезд работніц і сялянак Менскай акругі чакаецца каля 200 дэлегатак.

Пазыку ў масы.

Згодна разьверсткі Наркамфіну БССР у Беларусі прызначана рэалізаваць пазыкі індустрыялізацыі **на суму 2.500.000 рублёў.**

Гэтая сума разьмеркавана па акругах БССР для колектыўнай падпіскі наступным чынам: па Менскай акрузе—800.000 рублёў, Віцебскай — 450.000, Гомельскай—580.000, Бабруйскай — 200.000, Магілеўскай 175.000, Аршанскай—135.000, Полацкай і Мазырскай па 120.000.

Рэорганізацыя профтэхасьветы

Савнарком БССР пастанавіў правесьці рэорганізацыю сеткі профтэхасьветы. якая існуе ў БССР.

Гомельскі інстытут соцыяльнага перавыхаваньня аб'яднаны з інстытутам соцыяльнага перавыхаваньня ў Крынках,

Яўрэйская школа сялянскай моладзі ў Курасоўшчыне рэорганізавана ў сельска-гаспадарчую профтэхшколу.

Адчыняюцца аднагадовыя трактарныя курсы пры Менскай аб'яднанай профтэхшколе.

Адчыняецца адна польская школа сялянскай моладзі ў Менскай акрузе.

Савнарком лічыць неабходным пашырыць сетку сельска-гаспадарчых профтэхшкол, існуючых у БССР да 8.

Прыём у вячэрнюю савпартшколу.

АПА Менакругкому КПБ абвясьціла прыём слухачоў у вячэрнюю савпартшколу, куды прыймаюцца партыйцы і комсамольцы маючыя палітведы у аб'ёме партшколы групы „Б".

Прыём адбываецца штодзенна да 6 кастрычніка ўключна ад 7 гадзіны ўвечары ў памяшканьні школы (Ленінская, супроць пошты). Пасьля адзначанага тэрміну прыём будзе спынены.

Хто жыве на Беларусі.

Гэтымі днямі цэнтральная статыстычная ўправа скончыла распрацоўку матар'ялаў па перапісе насельніцтва Беларусі.

Вось дакладныя і праверанныя лічбы колькасьці насельніцтва ў БССР: агульны лік жыхароў складае 4.983.240 чалавек, з якіх беларусаў—4.017.300 чалавек, яўрэяў—407.019 чалавек, расійцаў—383.806 чалавек і палякаў — 97.498 чалавек.

З гэтага ліку насельніцтва 2.942.259 чалавек зьяўляюцца няпісьменнымі.

Конкурс на лепшы вэтэрынарны вучастак.

Вэтэрынарнае бюро пры Наркамземе БССР абвяшчае **ўсебеларускі конкурс на лепшы вясковы вэтэрынарны вучастак.**

Дзеля лепшых вучасткаў вылучаны тры прэміі: у 200, 100 і 60 рублёў. Выдача прэміяў будзе прыстасавана да 10-й гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі.

Конкурс працягнецца да 20-га кастрычніка.

21 тысяча беспрацоўных.

Па вестках Наркампрацы, ва ўсіх акругах БССР налічваецца звыш 21 тысячы беспрацоўных, ня лічачы 7 тысяч, занятых у працколектывах.

З гэтых 21 тысячы падлеткі і чарнарабочыя складаюць 9.338 чалавек.

Сярод пісьменьнікаў.

У літаб'яднаньні „Прабліск".

○ Зараз аб'яднаньне рыхтуе да друку першы нумар літаратурнага альманаху „Прабліск".

○ У дні Кастрычнікавых сьвяткаваньняў аб'яднаньне наладжвае паездку па акругах, дзе будзе праводзіць літаратурныя вечары.

○ У склад аб'яднаньня прыняты вышаўшы з „Маладняка" Сяргей Фамін. Маюцца яшчэ заявы аб уступленьні ў „Прабліск" ад некаторых пісьменьнікаў.

○ У Беларускім Дзяржаўным Выдавецтве друкуецца новы зборнік вершаў сябра аб'яднаньня Алеся Гурло.

○ Сябра „Прабліску" Алесь Звонак падрыхтаваў да друку зборнік апавяданьняў.

○ З пачатку 1928 году ў выданьні „Прабліску" будуць выпушчацца зборнікі твораў М. Хведаровіча, С. Фаміна, Я. Бобрыка, Туміловіча і іншых сяброў аб'яднаньня.

У тры радкі.

○ Пры Інбелкульце організуецца спэцыяльны інстытут па вывучэньні беларускага мастацтва.

○ За летні сэзон Менакрстрахкаса прапусьціла праз свае дамы адпачынку звыш 6.000 чалавек.

○ Пабудова ўсебеларускага інстытуту фізычных мэтадаў лячэньня будзе каштаваць 175 тысяч рублёў.

○ У Менску адчыняецца новы рэнтгэнаўскі габінэт з платным прыёмам наведвальнікаў.

○ Па акругах Беларусі організаваны курсы вывучэньня савецкага будаўніцтва для дэмобілізаваных чырвонаармейцаў.

○ У сёлетні будаўнічы сэзон на работах у БССР было занята звыш 22 тысяч чалавек.

○ Цэнтральная экскурсійная база, якая будзе абслугоўваць усе экскурсіі, выяжджаючыя ў СССР, організуецца гэтымі днямі ў Менску.

○ Кампанія двухтыднёвіку ашчаднасьці дала па Менску 800 новых укладчыкаў ашчадкасы.

○ Менакрана пастанавіла організаваць новы інтэрнат для 40 бяспрытульных дзяцей.

○ Курсы па вывучэньні беларускай мовы для савецкіх працаўнікоў організуюцца па раёнах Менакругі згодна пастановы Акрвыканкому.

○ **Пабудова халадзільніка ў Менску будзе каштаваць 60 тысяч рублёў.**

○ **Заканчваецца конкурс на лепшы спажывецкі коопэратыў,** організованы Белкоопсаюзам.

○ У гэтым годзе **атрымаюць стыпэндыі каля 1000 студэнтаў БДУ.**

○ Па Менскай акрузе **будуюцца памяшканьні для 4 новых школ.**

У судзе „Атаман".

Вёскі навокал Бабруйску ўстрывожыліся. Пайшла чутка аб тым, што зьявіўся ў раён невядомы бандыт, які з шайкай маладых хлапцоў робіць набегі на сялянскія гаспадаркі.

Чутка хутка апраўдалася. Ня было такой начы, калі бандыт не зьяўляўся-б у адзін з хутароў з сваёй шайкай. Адзін за другім цярпелі хутары ад бандыцкіх нападаў.

Невядомы нікога не забіваў, але адбіраў усе дачыста.

Справай зацікавіўся Бабруйскі Крымінальны Вышук. Пасьля абрабаваньня хутароў сялян Благунова і Соркіна, Крымінальны Вышук напаў на сьляды.

Быў злоўлены „атаман" шайкі **Мікіта Багуноў.**

Багуноў — былы бяспрытульны. Раней займаўся дробнымі пакражамі. Калі споўнілася 15 год, ён ужо стаў насіць назву бандыта. „Працаваў" даволі ўдала, дзякуючы свайму „гастралёрству". Быў на Украіне, Урале, у Крыме і інш... Як толькі ён прыкмячаў за сабой сьлежку, адразу-ж выяжджаў у другі раён. За 6 год сваёй бандыцкай працы, Багуноў быў арыштаваны 3 разы. І кожны раз удала рабіў пабегі.

Апошні год ён „працаваў" у Бабруйшчыне. Аднаму рабаваць цяжка і—Багуноў прыцягваў да сваей працы бяспрытульных. Тых, якія не жадалі дапамагаць яму, прывабліваў у лес і там пад пагрозай рэвольвэру „вучыў навуцы".

На судзе „атаман" аб'явіў:

— Маладому вязе, тры разы злавілі—уцёк, і чацьверты раз уцяку. Покуль ня будзе 30 год, цяжка са мной справіцца. А далей паглядзім!

Бабруйскі акруговы суд прыгаварыў бандыта да 10-ці год турэмнага зьняволеньня з строгай ізоляцыяй і з паражэньнем у правох на 5 год пасьля адбыцьця кары.

ЭМТ.

Кастрычнік ідзе.

Усебеларуская мастацкая выстаўка.

Закончылася зьбіраньне матар'ялаў для другой усебеларускай мастацкай выстаўкі, якая адчыніцца напярэдадні 10-цігодзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі.

Сярод матар'ялаў маюцца лепшыя творы беларускіх мастакоў і скульптараў, тэатральныя макеты і дэкорацыі БДТ 1-га і 2-га, творы вучняў Віцебскага мастацкага тэхнікуму, а таксама ўзорныя вырабы народнага мастацтва.

Гэтымі днямі выставачны камітэт пры Наркамасьветы правядзе канчатковы адбор экспонатаў для выстаўкі з усіх дастаўленых матар'ялаў.

Лекцыі аб Кастрычніку.

Цэнтральнае праўленьне саюзу Працасьветы наладжвае ў працягу бягучага месяца ў Цэнтральным Доме Асьветы шэраг популярных лекцыяў і дакладаў на тэму аб 10-й гадавіне Кастрычнікавай рэволюцыі.

Акрамя таго, рыхтуецца інтэрнацыянальны вечар, прысьвечаны Кастрычніку, з удзелам мастацкіх сіл усіх нацыянальнасьцяў БССР.

800 беспрацоўных—да варштатаў.

Да 10-й гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі значна пашыраецца сетка працколектываў БССР.

Адчыняюцца новыя колектывы, якія ахопяць звыш 800 беспрацоўных, у тым ліку каля 400 жанчын.

Акрамя таго, прымаюцца меры да паляпшэньня становішча беспрацоўных. Адчыняюцца новыя сталоўкі, агульныя памяшканьні ды інш.

Новыя будынкі.

У дзень сьвяткаваньня 10-й гадавіны Кастрычніка Менск абагаціцца шэрагам новых вялікіх будынкаў.

На вуліцы Валадарскага пабудован новы дом для супрацоўнікаў Дзяржбанку. Канчаецца надворная пабудова дамоў—Камунбанку, Селяніна і жылых памяшканьняў для рабочых.

У грукаце новых заводаў.

ВСНГ адзначае 10-ю гадавіну Кастрычніка пабудовай цэлага шэрагу буйных прадпрыемстваў ва ўсіх акругах БССР.

У Бабруйску будуецца лесаапрацовачны камбінат, у Віцебску—алейны камбінат, Барысаве і Гомелі—фабрыкі запалак, Воршы—крухмальны завод, Менску—новая гарбарня, хлебны завод, дзьве цагельні і халадзільнік.

Гомельшчына рыхтуецца.

У Гомелі шырока разгарнулася падрыхтоўка да сьвяткаваньня 10-цігодзьдзя Кастрычніка.

Па горадзе пачалі працаваць гурткі па вывучэньні Кастрычнікавых падзей, якія забясьпечаны кіраўнікамі і літаратурай.

Рыхтуецца да друку ілюстраваны юбілейны зборнік, які адаб'е кастрычнікавыя дні на Гомельшчыне і дасягненьні апошняй за 10 гадоў.

Адчыняецца акруговая рэволюцыйная выстаўка, у якой сабраны шэраг экспонатаў, пачынаючы з часоў 1905 году.

Да сьвята прыстасоўваецца адчыненьне школ, рабочых паселкаў, пуск новых цэхаў на фабрыках і заводах.

Дэмонстрацыі сельска-гаспадарчых машын.

Саюз сельска-гаспадарчых і лясных рабочых падрыхтоўвае да сьвята Кастрычніка адчыненьне новых клюбаў і чырвоных куткоў. Падбіраецца літаратура аб Кастрычніку для рабочых бібліотэчак.

У дні сьвята будуць праведзены інсцэніроўкі аб дасягненьнях сельскай гаспадаркі і дэмонстрацыі сельска-гаспадарчых машын.

Выпуск курсаў Ц. І. П.

10-га кастрычніка пачынаецца экспэртыза вучняў 2 набору курсаў Ц. І. П. (сьлесароў і кавалёў).

На месца выпушчаных будуць прыняты новыя вучні з ліку беспрацоўных.

Лётарэя АЗЭТ.

Менскае аддзяленьне АЗЭТ учора прыступіла да рэалізацыі білетаў усесаюзнай лётарэі АЗЭТ.

Жывы Лекерт

(У майстэрні мастака Кругэра).

Праз чорныя пераплёты турэмнага ваконца бялеюць будынкі віленскіх палацаў, якія стаяць, як жудасныя каменныя здані.

У камары вільготныя сьцены, пачарнеўшыя ад сырасьці і гадоў. Штукатурка ледзь-ледзь трымаецца і ва ўсё бакі разыходзяцца доўгія раўчакі шчылін.

Уносяць ліхтар... Няроўны сьвет дрыжыць на сьценах і адкідвае жоўтыя водбліскі.

Варта на мясцох...

Ціхімі крокамі, быццам крадучыся, уваходзіць рабін. Ён трымае ў руках біблію. Ён гаворыць аб богу, аб грахох, ён гаворыць, што трэба пакаяцца, сказаць прозьвішчы таварышоў, расказаць усе—усё...

І бог памілуе.

І бог даруе.

І воляй міністра ўнутраных спраў, **Гірш Лекерт будзе памілаваны.**

Ён гаворыць, і мясістыя сківіцы трусьліва калыхаюцца, словы фальшывыя, словы вывучаныя...

І Гірш Лекерт адказвае:

— Ня трэба!

І згінуў сіні смутак, няма маркотных, і быццам зьнібеючых колераў, якія запоўнілі душу хвалюючай журбою і нейкім ціхім замілаваньнем...

Няма!

Фарбы бунтуюць. Фарбы ўладарным жэстам рукі Гірша Лекерта гавораць: не, рэволюцыянэр ня зьмірыцца, рэволюцыянэр не пакаецца.

Гірш Лекерт уноч перад караю сьмерцю. Гэта карціна беларускага мастака Кругэра зроблена па лепшых традыцыях францускай рэалістычнай школы.

Кругэр яшчэ не закончыў карціны. Але тое, што ужо зроблена—агульны фон і цэнтральныя фігуры—**бязумоўна вялікае дасягненьне.**

Асабліва патрасаючай па сваей глыбіні і выразнасьці карціна выглядае пад вечар, у змроках...

Навокал цёмна. Майстэрня, завешаная палотнішчамі, заваленая эцюдамі і набroскамі, прымае нейкі фантастычны выгляд. Цішыня...

Ліхтарчык асьвятляе сьмелы твар Лекерта. Яго вочы блішчаць.

Лекерт жыве.

Лекерт уваскрос пад рукамі мастака.

Поўнасьцю сваю карціну **Кругэр** закончыць у сярэдзіне кастрычніка.

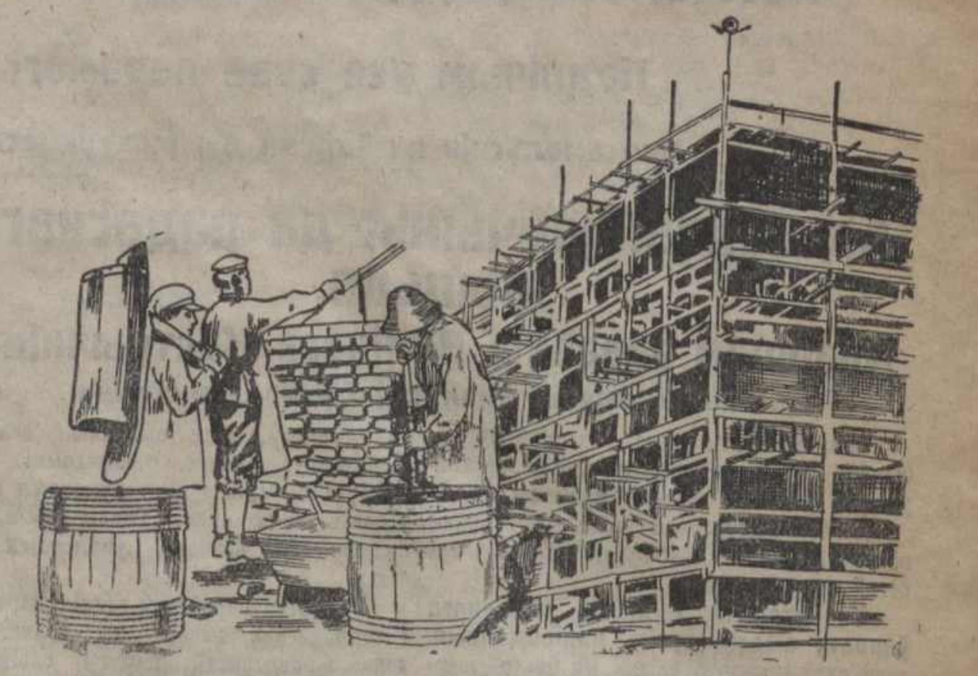
Лекерта пазіруе яму вучань Менскай аб'яднанай профтэхшколы — комсамолец **Зарэцкі.**

Ал. Каліта.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ДОМ СЕЛЯНІНА.

Спачатку—крыху гісторыі. Адсутнасьць належнага памяшканьня для Цэнтральнага Дому і стыхійнае ўзьнікненьне „Дамоў Селяніна" на мясцох прымусілі задумацца над пытаньнем пабудовы новага дому яшчэ ў 1924 годзе.

— Папершае—сваёй вялічынёю. Агульнажыцьце дому ўмесьціць у сабе 200 чалавек заместа цяперашніх 74. Падлогі ў агульнажыцьці будуць чыстыя, паркетныя. На ложках—спрунжынавыя матрацы з пухавымі падушкамі.

Пачаліся шматлікія хадайнічаньні і мытарствы. Меркавалі перадаць „Дому Селяніна" памяшканьне цяперашняга Музтэхнікуму, частку гасьцініцы „Эўропа", але ўсё гэта заставалася толькі меркаваньнямі.

Па ініцыятыве самога праўленьня Цэнтральнага Дому быў складзены проэкт пабудовы новага „Дому Селяніна". Урад Беларусі ў 1926-27 годзе адпусьціў 100.000 рублёў крэдыту на будаўнічыя работы.

Пачалася пабудова, якая вядзецца пад кіраўніцтвам вядомага інжынэра тав. Радзевіча. У мінулым годзе быў закладзены фундамэнт дому і зроблены ўсе заказы на будаўнічыя матар'ялы.

Сёлета мы ўжо бачым на рагу Чырвонаармейскай і Карла Маркса вуліц вялікі, чатырохпавярховы каменны будынак. Агульная плошча Дому складае 1650 квадратных мэтраў.

Чым-жа будзе адрозьнівацца новы „Дом Селяніна" ад цяперашняга?

Але перш, чым селяніну папасьці ў агульнажыцьце, яму трэба будзе памыцца ў лазьні, якая будуецца пры Доме.

Вялікая сталоўка зможа прапусьціць да 200 чалавек за дзень. Організоўваюцца ясьлі для сялянскіх дзяцей і амбуляторыя.

Усё гэта навучыць селяніна завесьці гэткае-ж культурнае жыцьцё ў сябе дома.

Атапленьне ў „Доме Селяніна" будзе паравым, страха—плоская, з бэтону.

Зараз пабудова „Дому Селяніна" падыходзіць да канца. З новага бюджэтнага году Урад БССР адпусьціў яшчэ 150.000 рублёў на будаўнічыя работы.

Адчыненьне новага „Дому Селяніна" будзе прыстасавана да сьвята ўраджаю 1928 году.

У дні 10-цігодзьдзя Кастрычнікавай рэволюцыі будзе праведзена выстаўка аб ходзе работ па будаўніцтву „Дому Селяніна",

М. Зак.

„Загавор Мадсалюны".

(Кіно «Чырвоная Зорка).

Адзін з сэрыі амэрыканскіх „гістарычных" фільмаў.

Справа адбываецца ў 18-м стагодзьдзі. У пачатку надпісы кажуць нешта аб барацьбе дваранства з бюргэрамі ў Даніі. На гэтым канчаецца „гісторыя", а далей фільм пачынае разьвязваць любоўную інтрыгу, толькі раз-ад-разу паказваючы загаворшчыкаў і іх карабель...

За што змагаюцца загаворшчыкі—так і засталося незразумелым для гледача. Яны шмат гавораць аб тым, што „мы закончым сваю справу", але якая гэта справа—ня бачна.

Любоўная інтрыга, якой цалкам аддае сваю ўвагу рэжысэр, таксама пабудавана вельмі кепска і няцікава. Сумна глядзець на гэроіню Эллен і гэроя Мадсалюну—Гардона. Вялыя рухі, мёртвыя твары, нейкая млявасьць ва ўсім—вось рысы іх гульні.

Сьмешна паказана сцэнка пабегу Мадсалюны з турмы. Шаблённа—і ў той-жа час наіўна.

Зьмякчаюць нездавальненьне гледача гастролі таленавітага ілюзіяністага **Парчынскага** і балетмайстра **Полуянава.**

Т.

„Бітая катлета".

(Кіно «Спартак»).

Чарговы кіно-пусьцяк у «Спартаку»—«Бітая катлета»—адна з шматлікіх, нічога ня вартых, амэрыканскіх комэдый.

Сьмех, які выклікае ў гледача фільма, —нейкі цяжкі, самабытнасьць, на якую прэтэндуе фільм, плоская.

Фільм прабуе высьмеяць захапленьне боксам у Амэрыцы, але бачна, што пастаноўшчыкі жадалі сцэнкамі бокса выклікаць зьвярыныя інстынкты гледача...

Наогул, шкодны фільм.

Хопіць «біць катлеты»!

А-кі.

Куды пайсьці?

У памяшканьні кіно „Культура" працягваюцца гастролі **Маскоўскага яўрэйскага камэрнага тэатру.** Сёньня і заўтра спэктаклі для сяброў профсаюзаў.

У Белдзяржтэатры адбудуцца два концэрты Палестынскай опэры. У выпадку, калі трупа спозьніцца з прыездам у Менск, гастролі пераносяцца на 7-е і 8-е кастрычніка.

Сёньня у менскіх кіно-тэатрах пачынаюць дэмонстравацца наступныя кіно-фільмы: „Пролетары"—другі тыдзень—баявік **„Поэта і цар;** „Спартак" — **«Палкае каханьне»** і „Чырвоная Зорка"—замежны баявік—**„Тайфун"** (з удзелам Уолес Біры).

Адказы чытачам.

Сіронаву. (№ 1093). **Адразу, пасьля таго, як ты пачаў наведваць ячэйку, цябе прыняць у КСМ нельга.** Ячэйка павінна добра ведаць цябе.—самае меншае трэба наведваць ячэйку 3 месяцы.

Веры. (№ 1094). Старую дэлегатку можна абраць яшчэ раз у дэлегаткі.

Гурэвічу. (№ 1095). Перайсьці з аднаго тэхвікуму ў другі можна са згодай таго тэхвікуму, у які ты жадаеш перайсьці.

Каждану—(№ 2000): Інстытут глуханямых знаходзіцца ў Амсьціслаўлі (Аршанская акруга). Прыём туды ў гэтым годзе ўжо скончаны.

Бірылка—(№ 2001): Каб вырашыць грашовы конфлікт паміж двума комсамольцамі, раней чым падаваць заяву ў нарсуд, трэба паставіць пытаньне ў бюро ячэйкі.

Васільеву М.—(№ 2002): Падпіску на пазыку індустрыялізацыі можна здаць у кожнай касе ашчаднасьці пры паштовым аддзяленьні, а таксама праз установу, дзе ты працуеш.

Васёламу—(№ 2003): Аплачваюцца пэнсыяй толькі тыя павадыры атрадаў, якія працуюць у дзіцячых дамох. У астатніх атрадах гэта праца лічыцца комсамольскай нагрузкай.

Тышлеру—(№ 2004): Шахматны турнір на першынства Беларусі адбудзецца ў Менску, у сьнежні г. г.

На хвалі 500 мэтраў.

(Менская радыё-станцыя імя Савнаркому БССР).

Сёньня перадаецца наступная програма: 7 г. 00 хв.—гутарка ЦК ЛКСМБ **«Моладзь у профсаюзах»,** 7 г. 30 хв. — **радыё - газэта № 170;** 8 г. 15 хв. — **гутарка з хатнімі гаспадынямі;** 8 г. 45 хв. — **трансляцыя маскоўскіх перадач.**

Заўтра будзе перадана: 7.00 — **гутарка ўрача;** 7.30.—**радыё-газэта № 171;** 8.15.—**радыё-газэта на мове эспэранта;** 8.45.—гутарка ЦК МОПР—**„Белы тэрор у Польшчы і Корэі";** 9.15—**трансляцыя маскоўскіх перадач.**

Згублены:

Комсамольскі білет за № 24250, на імя **Нечай А. Я.,** выдадзены Менакругкомам ЛКСМБ.

Часовае пасьведчаньне за № 1712, на імя **Сухмана Г. Д.,** выдадзенае Менакругкомам ЛКСМБ.

Знойдзен:

— Комсамольскі білет за № 132870, на імя **Каплана С. В.,** выдадзены Ленінградзкім Маскоўска-Нарвскім райкомам ЛКСМБ.

Адказныя рэдактары { А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867 Менск, 1 друкарня БДВ.